



Samenvatting

Gelijkheid in Kranten?

Niraï Melis MSc
Augustus 2014

Dit onderzoek is uitgevoerd door Niraï Melis MSc

Met dank aan:



Nieuwsaarde mannen en vrouwen nader bekeken

Kranten hebben als doel om mensen te informeren over belangrijke zaken in de wereld. De maatschappij bestaat voor 49% uit mannen en 51% uit vrouwen. Objectief gezien kan verwacht worden dat deze verhouding terug te vinden is in het nieuws. Mannen domineren echter de Nederlandse samenleving. De vraag is of dit terug te vinden is in de kranten.

Daarnaast zijn er stereotype rolpatronen in de samenleving terug te vinden. Vrouwen zijn lief, vriendelijk, werken parttime en zorgen voor hun gezin. Mannen daarentegen zijn dominant, mogen allerlei emoties hebben (behalve huilen) en werken. In het echte leven tonen vrouwen en mannen beiden dezelfde emoties en hebben beiden hun werk, sport en privé. De vraag is of de emoties van mensen realistisch worden weergegeven of dat het stereotyperende foto's zijn.

Het doel van dit onderzoek is om te kijken of deze veronderstellingen terug te zien zijn in de kranten: *Worden mannen en vrouwen even vaak en gelijkwaardig in beeld gebracht?*

Voor dit onderzoek zijn foto's uit 7 verschillende Nederlandse kranten (625 foto's) bekeken. Ze zijn bekeken op de volgende aspecten:

- Wie maakt het nieuws? (mannen of vrouwen?)
- Waar wordt het nieuws gemaakt? (werk, sport of privé?)
- Hoe worden mensen gefotografeerd? (welke emoties?)
- Naked Women for sale? (worden vrouwen vaker bloot gefotografeerd en worden foto's van vrouwen vaker gebruikt voor commerciële doeleinden?)
- Niet westerse allochtonen (wat is de verhouding tussen autochtonen en niet westerse allochtonen?)
- Nederlandse vs Europese kranten (wat is het verschil met Europese kranten?)

Conclusies

Het blijkt dat 65% van de foto's van mannen zijn en 35% zijn foto's van vrouwen. Vrouwen staan iets vaker op kleurenfoto's (89% vs 86%). Dit komt voornamelijk omdat foto's van vrouwen vaker worden gebruikt met als doel om een 'mooi plaatje' in de krant te hebben. 37% van de foto's van vrouwen zijn bedoeld als 'vulling', het lijkt dat er geen nieuwsaarde bij de foto hoort of dat het celebrities zijn. Voor mannen is dit percentage 4%.

Nieuwsaarde en emoties

De nieuwsaarde van mannen is duidelijk anders dan van vrouwen. Mannen worden voornamelijk in overige publieke ruimten (47%) gefotografeerd, aan het werk (23%), sport (17%) en privé (9%). Vrouwen worden voornamelijk met foto's

in de privéomgeving gepubliceerd (53%) of als 'vulling' (37%). Daarna komen werk (7%) en sport 3%. Vrouwen worden niet in overige publieke ruimten gefotografeerd.

Opvallend is dat vrouwen veelal geposeerd op de foto staan. Er zijn slechts 15 actiefoto's van vrouwen, tegen 140 van mannen. Dit zorgt ervoor dat vrouwen vaak in onnatuurlijke emoties op de foto staan. Zij staan vaak lachend (62%) of zwoel (15%) op de foto. Deze emoties zijn onnatuurlijk omdat uit ander onderzoek is gebleken dat mensen maar 10 tot 15 keer per dag lachen. De overige tijd vertonen zij andere emoties.

Mannen staan veel vaker in natuurlijke emoties (42%) op de foto. Ook op geposeerde foto's staan mannen vaker in natuurlijke emoties dan vrouwen. Zij staan op 38% van de foto's lachend op de foto.

Nederlandse vrouwen lijken op de foto's niet te spreken in het openbaar. Op slechts 0,5% van foto's van vrouwen staat een sprekende Europese vrouw, tegen 12% van de mannen. De heersende gedachte van de rolpatronen (mannen dominant, vrouwen lief en sexy) is dus duidelijk zichtbaar op de foto's van kranten.

Naked women for sales?

Ook 'sex sales' blijkt terug te zien te zijn in de kranten. Vrouwen staan 2 maal zo vaak met blote lichaamsdelen in de krant dan mannen. Bij mannen zijn het voornamelijk sporters met blote knieën of onderarmen, voor vrouwen maakt die categorie niet uit. Foto's van vrouwen worden 2 maal zo vaak gebruikt voor commerciële doeleinden dan foto's van mannen.

Niet westerse allochtonen

Op basis van foto's kan niet altijd worden gezien of de gefotografeerde in of buiten Nederland woont. Daarom is er gekeken naar alleen de huidskleur van de gefotografeerde mensen. Slechts 9% van de vrouwen en 7% van de mannen heeft een niet blanke huid. Dit is inclusief buitenlands nieuws, sport en advertenties voor NGO's.

Nederlandse vs Europese kranten

De Europese kranten vertonen zeer uiteenlopende beeldvorming van vrouwen, van nauwelijks bloot in de krant tot extreem veel. Voor harde conclusies zullen er meer kranten uit diverse landen vergeleken moeten worden.

De eerste onderzoeksresultaten lijken aan te geven dat in andere Europese landen foto's van vrouwen 2 maal zo vaak dan in Nederlandse kranten in de werksfeer worden gemaakt en dan op kantoor. In Nederland is dit voornamelijk

nog in de 'traditionele' vrouwenberoepen. Nederlandse kranten tonen 2,4 maal zo vaak foto's over het privéleven van vrouwen dan Europese kranten. Ook worden in Europese kranten 10% meer actiefoto's dan in Nederlandse kranten weergegeven.